INFORME 2012
L'ESTAT DEL RACISME A CATALUNYA

PRINCIPALS CONCLUSIONS

- El racisme i la xenofòbia són manifestacions d'una discriminació de caràcter més general, una discriminació que, en definitiva, és **expressió dels processos d'exclusió social**.

- La gestió de la crisi econòmica està justificant i legitimant la **retallada de drets i d'oportunitats**, que afecta tothom, però especialment les persones més vulnerables.
  - Negar l'accés al sistema de salut pública, per exemple, és una mostra de la visió utilitarista de la immigració, que és penalitzada quan ja no és necessària.
  - Les polítiques discriminatòries que divideixen la població contribueixen a legitimar el racisme latent i a generar un constructe social en què el discurs de l'exclusió pot acabar sent plenament acceptat.
  - La realitat dels fills i filles de famílies que han realitzat un procés migratori queda relegada, un cop més, de les prioritats dels governs, de manera que aquests joves que són, en primera instància, ciutadans i ciutadanes de ple dret, no gaudeixen *de facto* de les mateixes oportunitats.

- La criminalització de la problemàtica social, un altre mecanisme que exemplifica el retrocés la garantia de drets humans, es tracta **de la governança a través del Dret Penal**, en contraposició a l'Estat Social i Democràtic de Dret. Construint així un marc que legitima i consolida el racisme institucional:
  - L'actuació directa i desmesurada de les forces de seguretat pública, que es manifesta en les batudes i les identificacions basades en el perfil ètnic (totes dues actuacions considerades discriminatòries i negades en més d'una ocasió per part dels diferents governs espanyols).
  - La doble criminalització de les persones estrangeres quan es vinculen les ordenances o normatives de civisme als informes d'estrangeria.
  - Europa continua alimentant la idea de fortalesa, inventant mecanismes de criminalització, persecució, internament i expulsió de les persones migrants.

- **Cinisme i racisme en el discurs polític i mediàtic**. Fa anys que repetim que hem passat del consens al voltant de la diversitat cultural a la confrontació. Una confrontació en què partits polítics i mitjans de comunicació han jugat un paper clau, sobredimensionant determinats fets, reproduint prejudicis i generant falses polèmiques al voltant de certes temàtiques.

  El discurs desenvolupat per les elits i la seva influència en la població, contribueixen de manera preocupant a la normalització del racisme i de la xenofòbia al nostre país.

  - Les dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme de l'any 2012 així ho demostren, ja que per primera vegada, en els més de 20 anys de trajectòria, els casos entre

particulars constitueixen la tipologia més nombrosa, un 30% de les denúncies assumides, amb l'agreujant que pràcticament la meitat d'aquestes denúncies són casos d'agressions físiques.

- **El perill del discurs de l'odi i extrema dreta.** A Europa partits propis de l'extrema dreta que basen els seus discursos en el rebuig cap a la immigració, estan aconseguint grans suports. I a Catalunya la situació no és gaire més propícia, amb l'augment del suport obtingut per Plataforma per Catalunya els darrers anys.

  El perill d'aquestes formacions no és únicament que aconsegueixin vots i representativitat; sinó que els seus discursos contaminin els partits tradicionals; i que el conjunt de la societat hi manifesta cada vegada menys rebuig i hi ha una manca evident de consens social en contra d'aquests discursos

- **Propostes**

  - Cal que les institucions prioritzin ja la lluita contra el racisme, i desenvolupin polítiques antidiscriminatòries.

  - I és responsabilitat de la societat civil exigir aquestes polítiques i denunciar les manifestacions de xenofòbia i de racisme.

DADES GENERALS
Del Servei d'Atenció i Denúncia per a Víctimes de Racisme i Xenofòbia (SAiD)

Aquest **anàlisi de dades** es planteja tenint en compte dos blocs: les demandes rebudes de divers contingut i els casos de racisme treballats al llarg d'aquest any.

Dins d'aquest segon bloc (casos de racisme) diferenciem els casos nous acceptats el 2012 i els casos que s'han iniciat en anys anteriors que estan oberts i pendents de resolució.

- Demandes tractades durant l'any 2012

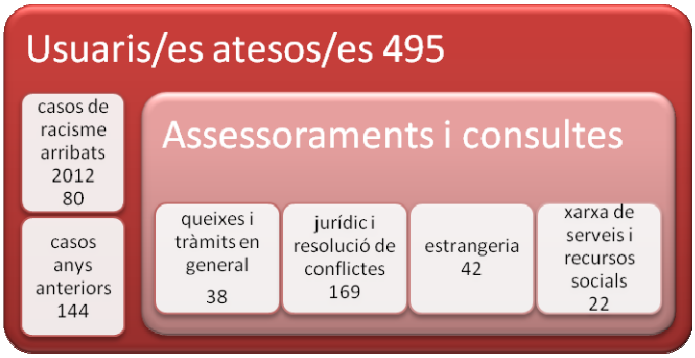

Cal destacar la tasca d'assessorament realitzada pel servei adreçada a les demandes rebudes i el treball que suposa la incorporació de casos nous de racisme i el seguiment dels casos ja assumits en anys anteriors.

❖ <u>Anàlisi de les dades dels casos assumits pel SAiD al 2012</u>

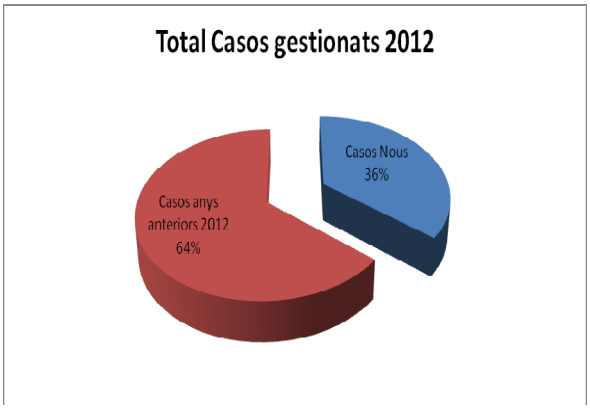

- el 36% del total de casos gestionats són casos nous (80 casos)
- el 64% del total de casos gestionats, són casos iniciats en anys anteriors (144)

Els casos iniciats anys anteriors són casos que continuen oberts i pendents de resolució, i que per tant han necessitat d'un seguiment i un treball per aconseguir resoldre'ls o per continuar amb la possibilitat oberta de resolució del conflicte.

❖ <u>En relació als casos de racisme **nous** treballats durant aquest 2012</u>

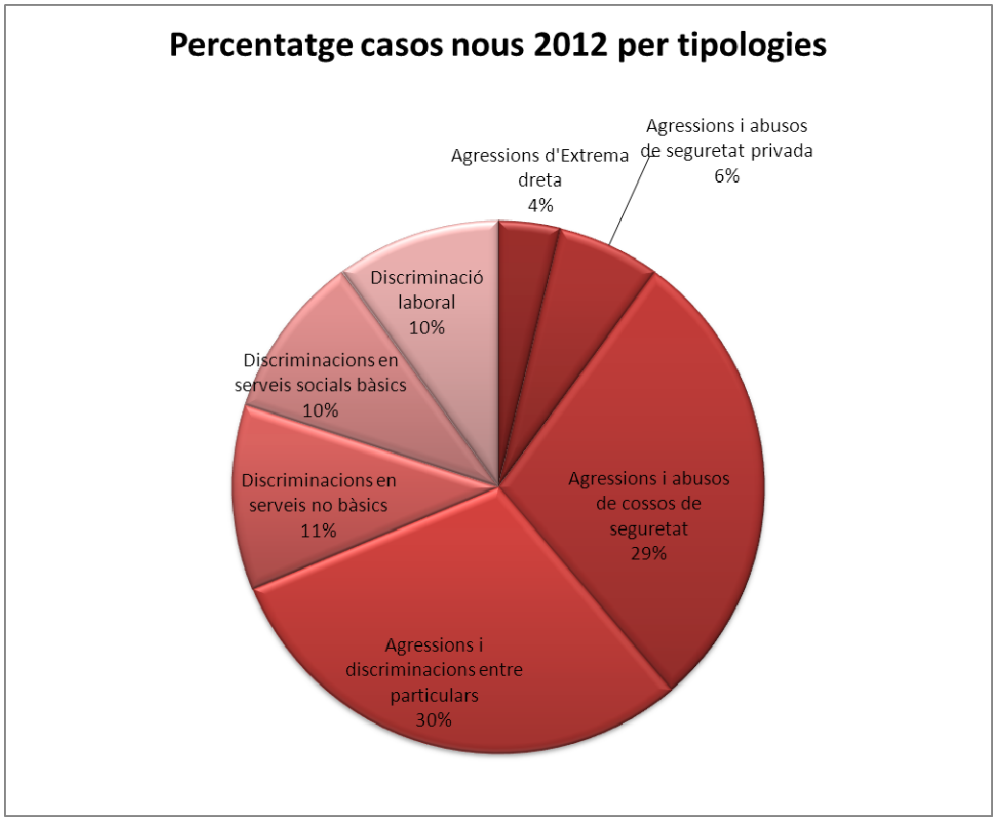

❖ **La tipologia més nombrosa és la que es dóna en àmbits de convivència, entre particulars**, amb un 30% dels casos nous (24 casos). Una situació remarcable perquè trenca la tendència dels darrers 3 anys, on la tipologia més nombrosa corresponia a cossos de seguretat pública i encara que amb un petit marge (1%) aquesta tendència ha canviat.

❖ La segona tipologia més nombrosa, precisament, és la de **cossos de seguretat pública** amb un 29% (23 casos nous).

❖ La tercera tipologia en nombre de casos, segueix sent com en anys anteriors, la **d'accés a serveis privats** amb un 11% (9 casos nous), encara que està molt

igualada amb la tipologia de drets bàsics (10%, 8 casos nous) i la d'àmbit laboral (10%, 8 casos).

Per tant, la dinàmica dels darrers tres anys, es trenca al 2012. Els casos entre particulars ocupen la primera posició en nombre de casos. Podem parlar d'un **augment dels casos de racisme social**, una categoria en la que incloem els casos de: conflictes entre particulars, accés a serveis no bàsics i abusos per part de cossos de seguretat privada; entenent que les tres tipologies responen a situacions que es donen en l'àmbit quotidià. La suma d'aquestes tres en relació als casos nous suposa un **47%**.

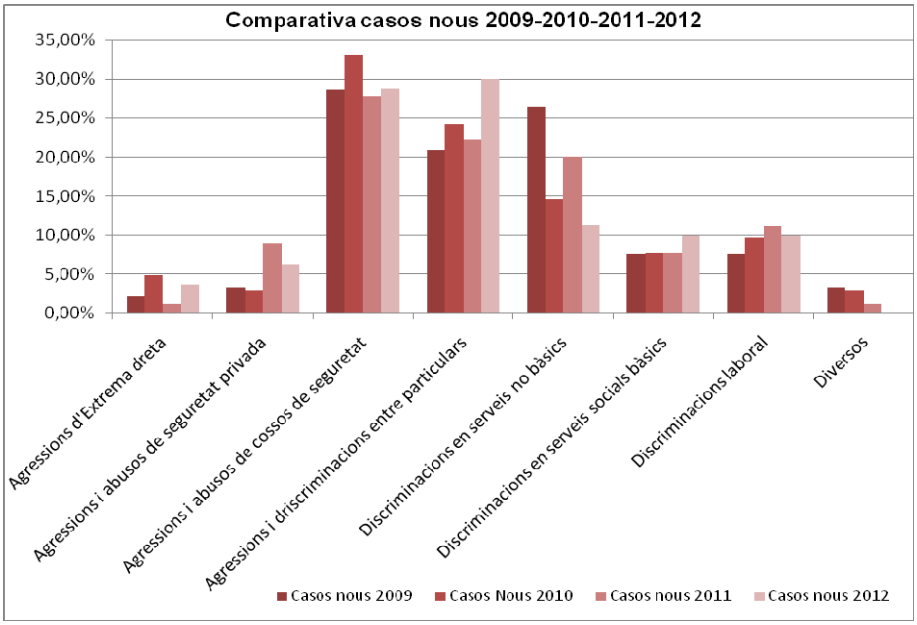

→ Un 47% dels casos nous responen a situacions de Racisme Social

Aquesta dada reflexa les discriminacions que es manifesten cada vegada més en els àmbits de la vida quotidiana d'una persona (conflictes entre veïns, entre companys de feina, al carrer, als locals d'oci, als serveis privats, transports públics, centres comercials, etc), amb la perillositat que suposa ja que estableix una normalitat en aquest tipus de discriminacions. I és una conseqüència preocupant de racisme institucional i del discurs xenòfob per part dels diferents "responsables" polítics.

- Totals de **casos gestionats** durant el 2012 (suma de casos nous i de casos oberts en anys anteriors)

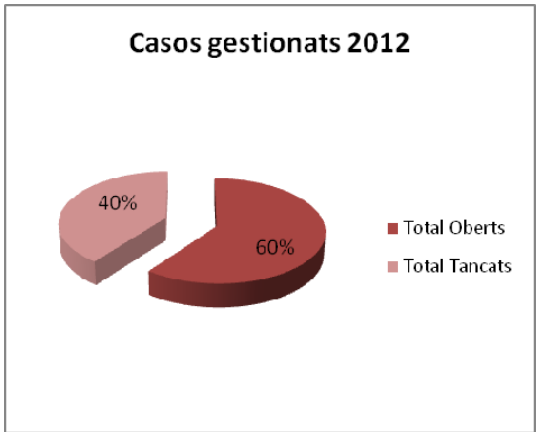

- 40% casos tancats (89 casos)
- 60% casos oberts (135 casos)

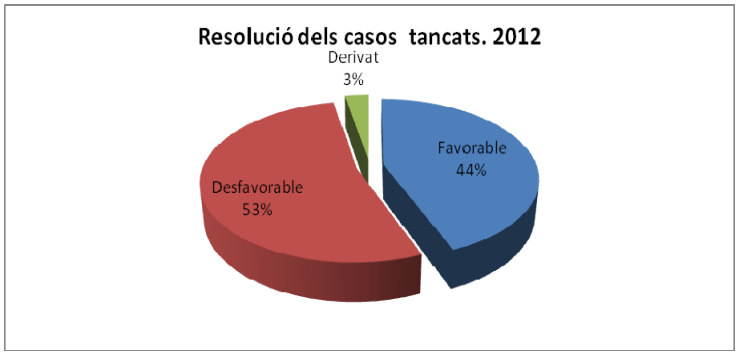

- Dels casos tancats: Els considerats favorables són el 44% (39 casos) i desfavorables el 53% (47 casos).

- Aquesta desviació negativa ve influenciada per la tipologia on intervenen cossos de seguretat pública, que es ressolen majoritàriament de manera desfavorable. Això es dóna perquè la via penal és la més utilitzada i en la majoria dels casos ens trobem que no només actuem com acusació particular sinó també com a defensa, i per tant les possibilitats d'èxit disminueixen, en part per la presumpció de veracitat que se'ls hi atribueix als agents policials.

- A la resta de tipologies el comportament d'aquesta variables és més equilibrat, i fins i tot és manifestament positiu en la tipologia entre particulars (62% favorable), on a banda de tenir la possibilitat d'utilitzar altres vies de resolució, quan s'utilitza la via penal es tenen més experiències d'èxit amb sentències condemnatòries per l'altra part.

Vies de resolució

De manera genèrica podem mencionar que les tipologies que tenen a veure amb espais de convivència habituals, amb situacions de conflicte amb l'administració pública, amb qüestions laborals, i amb la prestació de serveis privats, les vies de resolució habitualment utilitzades són **la queixa o denúncia administrativa** adreçada a l'organisme competent.

En aquelles tipologies on el greuge de la discriminació comporta lesions físiques i/o injúries, com per exemple les tipologies que tenen a veure amb cossos de seguretat pública, seguretat privada i extrema dreta, la via utilitzada normalment és la **penal**.

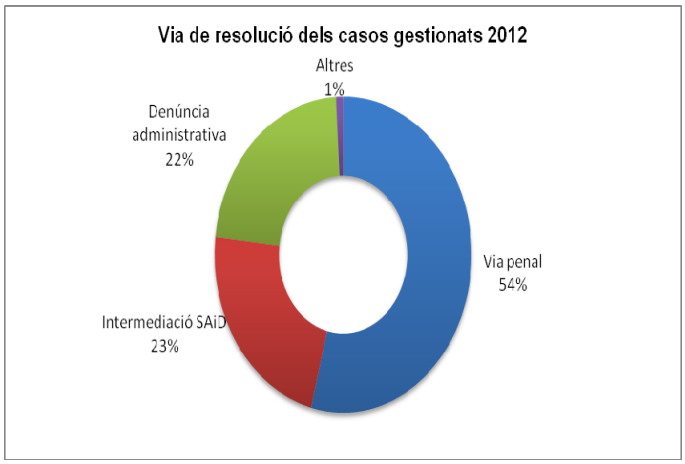

En relació als **casos gestionats**, **el 54% d'aquests es porten per via penal**, seguint la tendència de l'any anterior, on van suposar el 56% dels casos. Aquest fet explica perquè hi ha tants casos iniciats a altres anys, doncs la via penal allarga els procediments en el temps.

Malauradament, en els darrers dos anys, la via penal, s'utilitza cada vegada més també en els casos ubicats en espais de convivència (entre particulars), quan anteriorment no era la via habitual.
Al 2012 el 71% dels casos gestionats de la tipologia entre particulars es porten per la via penal.

Situació dels casos gestionats per via penal

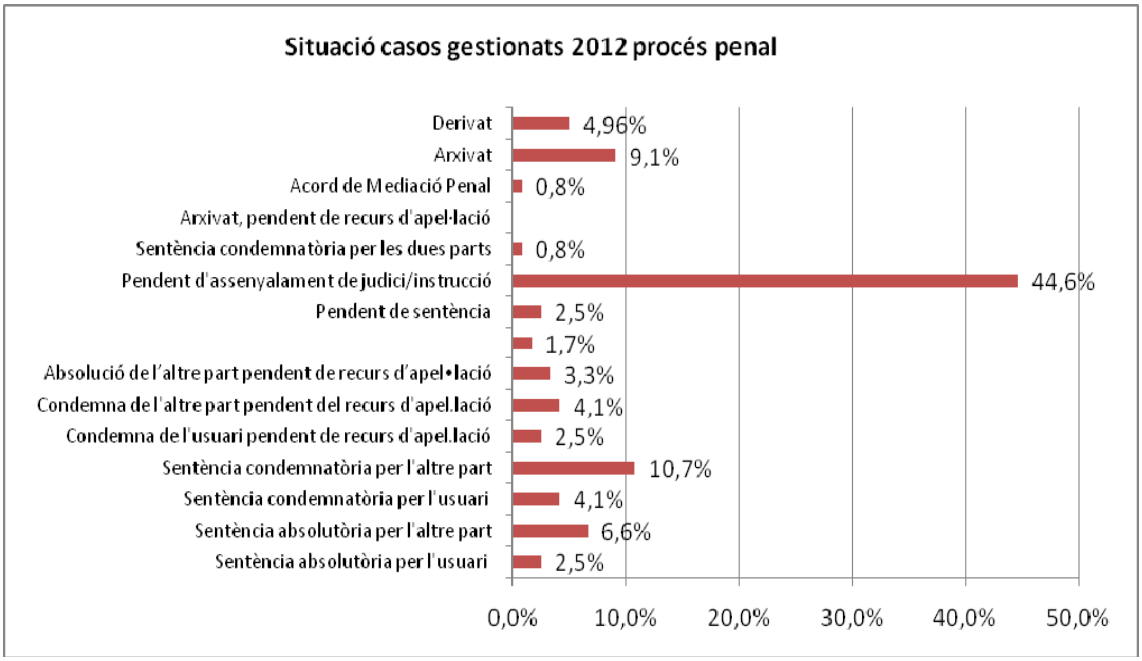

→La lentitud dels processos penals: es mantenen en instrucció un 44,6%, i per tant, pendent de judici.

- **El 10,7% dels casos s'han resolt amb sentència condemnatòria per l'altre part**, per tant èxit per la nostra part: es tracta de 13 casos, dels quals 11 són de la tipologia entre particulars.

- Un 9,1% de denúncies s'han arxivat; 11 casos dels quals 6 corresponen a la tipologia d'abusos per part de cossos de seguretat pública. Un fet que evidencia la dificultat de treballar aquests tipus de discriminacions.

- <u>En relació al perfil de la víctima</u>

El perfil majoritari de les víctimes respon a un home en situació regularitzada que porta entre 11 i 15 anys vivint a Catalunya i que té una situació economico-social estable, coneixedor dels seus drets i dels mecanismes per defensar-los.

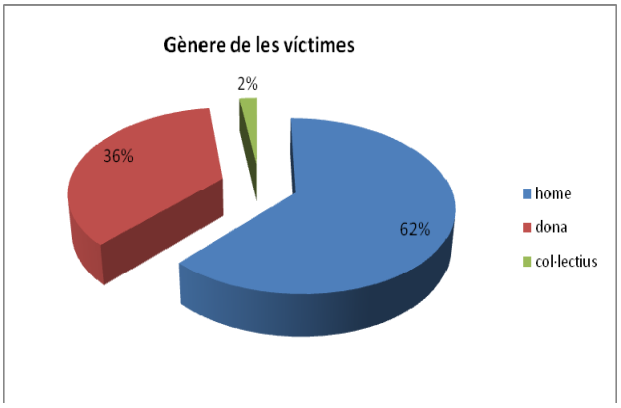

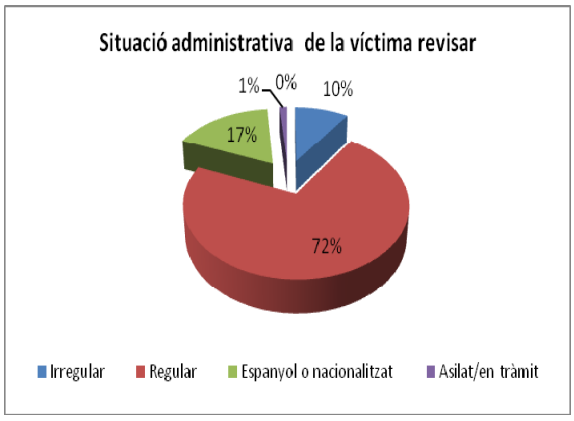

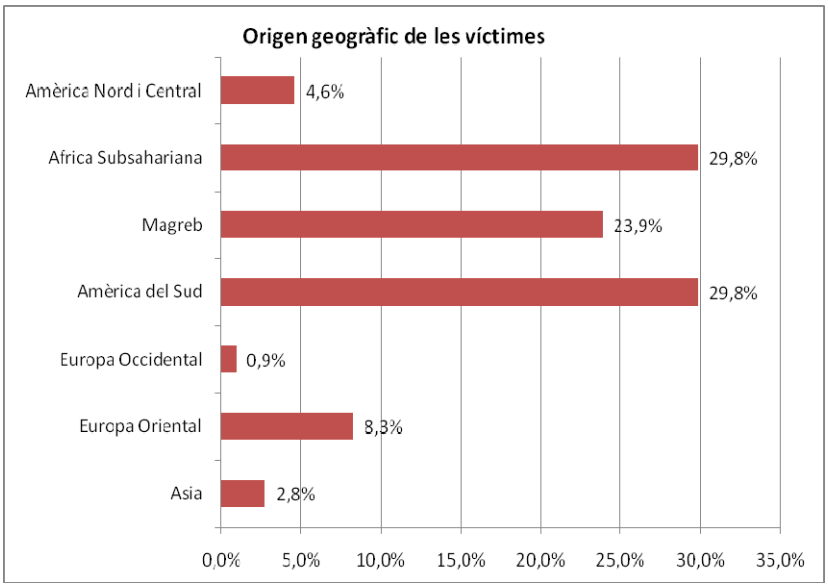
Origen geogràfic de les víctimes
Amèrica Nord i Central
4,6%
Africa Subsahariana
29,8%
Magreb
23,9%
Amèrica del Sud
29,8%
Europa Occidental
0,9%
Europa Oriental
8,3%
Asia
2,8%
0,0%
5,0%
10,0%
15,0%
20,0%
25,0%
30,0%
35,0%

RESUM EXECUTIU DE L'INFORME SOBRE L'ESTAT DEL RACISME A CATALUNYA 2012

1. PRESENTACIÓ

L'Estat del racisme a Catalunya 2012; és ja la 4a edició d'aquest **informe independent que elaborem des de SOS Racisme Catalunya**, un document d'anàlisi i de denúncia de les diverses causes, manifestacions i situacions de racisme i xenofòbia que es desenvolupen a Catalunya.

Tres finalitats a les que respon l'elaboració del present informe:

1. Fer una denúncia pública de l'existència de situacions discriminatòries i de la presència del racisme al nostre país.
2. Elaborar un material de sensibilització social que permeti a la ciutadania apropar-se a la defensa de la igualtat de drets i oportunitats i a la lluita contra el racisme.
3. Esdevenir una eina per les administracions catalanes que ajudi a planificar polítiques per lluitar contra la discriminació i el racisme a partir d'un diagnòstic.

2. FITXA TÈCNICA DE L'INFORME

Els continguts de l'informe es treballen de la següent manera:

- Reflexió, a partir de la col·laboració de diferents articulistes, professionals de diferents àmbits (jurídic, polític, sociològics,…) es plantegen diferents aspectes i elements per contribuir en la reflexió i anàlisi sobre el racisme.

- Recull de premsa, que mitjançant una cronologia de notícies intenta recollir els esdeveniments que han tingut lloc a Catalunya, que tenen relació amb el racisme i la igualtat de drets i oportunitat, així com també amb aspectes relacionats amb la convivència i la cohesió social.

- Fets en profunditat, es realitza un anàlisi detallat d'aquells fets que considerem important destacar la influència que han tingut. En diverses ocasions aquests relats en profunditat estan elaborats per associacions o institucions que col·laboren amb SOS Racisme, i que per la seva especificitat poden aportar una visió més detallada de l'esdeveniment en qüestió.

- Dades estadístiques i Casos, es recullen els casos que s'han atès durant l'any al Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme, que exemplifiquen situacions de discriminació, vulneració de drets, abusos i agressions amb motivació racista que es donen a Catalunya.

Enguany l'informe està estructurat en **5 blocs** que pretenen recollir les diferents tipologies i espais on es manifesta el racisme.

1. Racisme Institucional
2. Desigualtat en l'accés als drets
3. Racisme Social
4. Extrema Dreta
5. Lluita Antiracista

I un apartat d'annexes on es recull la Memòria 2012 del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia, que inclou les Dades generals del Servei durant el 2012, Dades per tipologies i Perfil de la víctima.

RESUM DEL CONTINGUT PER CAPÍTOLS

A continuació es presenta un resum del contingut de l'informe, dividit en blocs o capítols. En aquests incloem:

- *Principals conclusions de cada apartat.*
- *Fets succeïts durant el 2012 que recolzen aquestes conclusions.*
- *Relació de casos atesos des del SAiD, corresponents a cada bloc temàtic, amb la referència de la pàgina on el trobareu.*
- *Articles d'experts aprofundint en el tema.*

BLOC 1.
RACISME INSTITUCIONAL

Conseqüències de la Llei d'Estrangeria:

- La problemàtica de l'exigència de la inscripció registral de les parelles de fet per a l'obtenció de la targeta de residència en el règim comunitari d'estrangeria.
- Disminució de pressupostos pel que fa la gestió de l'acollida.
- Traves i cinisme en relació als procediments de regularització
  - Gener. El Govern espanyol acaba amb els contractes en origen en els treballs fixes.
  - Gener. El ministeri de Defensa donarà la nacionalitat a les persones estrangeres que portin dos anys a l'exèrcit
  - Novembre. Permís de residència, a la venda Xarxes que s'aprofiten de la situació de vulnerabilitat de les persones d'origen estranger

Internament i expulsió

- Mort al CIE de Zona Franca per manca d'assistència sanitària.
- Campanya mediàtica exigint el Reglament de Funcionament Intern
- Prioritat de l'expulsió, commutació de penes de presó per expulsió
- Cas de Mohad Elkanfoud. SOS Racisme Catalunya i l'Observatori del Sistema Penal i els DDHH denuncien que les administracions estan aplicant "dobles condemnes" a les persones en situació irregular que ja han acabat el seu procés penitenciari, i que tot i així són tancades als CIE per a ser expulsades, vulnerant entre d'altres el dret d'informació de les persones presoneres.

Augment de la pressió a les fronteres

- Setembre. Antiabalots a les fronteres de Ceuta i Melilla
- Desembre. Persecució i xoc d'una patrullera de la guàrdia civil amb una pastera

Pràctiques discriminatòries per part de les administracions catalanes

- Gener. Mataró vol fer una moratòria per a mesquites
- Gener. Consistoris gironins treuen el registre de parelles de fet
- Febrer. El Síndic en contra del vet als nouvinguts incívics
- BARCELONA. Juny. El PPC proposa dificultar l'accés dels estrangers als pisos socials

Articles d'experts:

Menors no acompanyats: mostra de racisme institucional.

- Article de Núria Empez, e*ducadora social i antropòloga.* Els menors que migren sols i els seus dispositius d'atenció a Catalunya. Han passat més de 10 anys de l'arribada dels primers menors no acompanyats, menors que en un primer moment va semblar que desbordaven el sistema de protecció al menor, tot i que no eren tants numèricament, però si que van posar de manifest un sistema de protecció a la infància amb moltes mancances. Alguns avenços, però queda molta feina per fer.

Abús per part dels cossos de seguretat pública

- Article de Josep Granados, advocat de SOS Racisme Catalunya. Quan la policia menteix i la justícia és cega, on queda la ciutadania? "Persones agredides que esdevenen agressores. Denunciants que es transformen en denunciades. Perjudicades que passen a ser imputades. Víctimes que es converteixen en criminals".

Dades i casos del SAiD:
agressions i discriminacions de cossos de seguretat pública.

Del total de casos gestionats a l'any 2012, el 32% (23 casos) corresponen a casos nous iniciats aquest mateix any, que a la vegada corresponen al 29% del total dels casos nous assumits al llarg de tot l'any. Sent aquesta la segona tipologia en la classificació en relació al nombre de casos, com hem explicat en les estadístiques generals, a diferencia de la tendència existent a llarg dels darrers 3 anys.

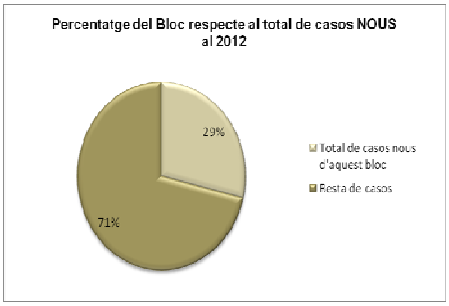

50 casos dels 73 gestionats d'aquesta tipologia al 2012 corresponen a l'any anterior, es fonamenta en el fet de que la via de resolució principal utilitzada en aquests casos, és la penal i això suposa un procediment de més llarga durada

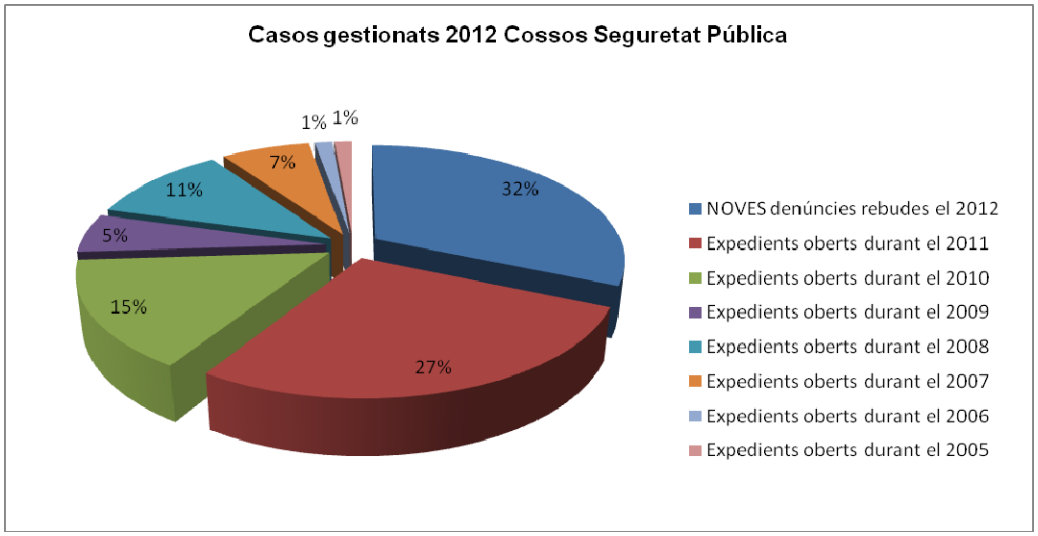

Casos més greus, que fa impossible que la via de resolució sigui una altre: el 59% dels casos contemplen dins de la discriminació algun tipus d'agressió física

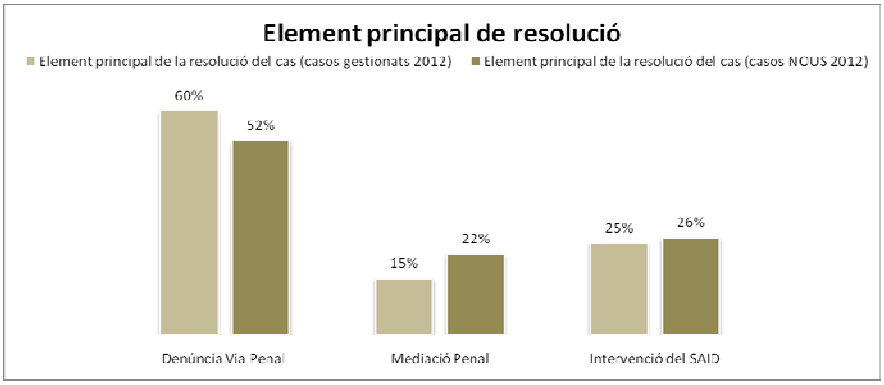

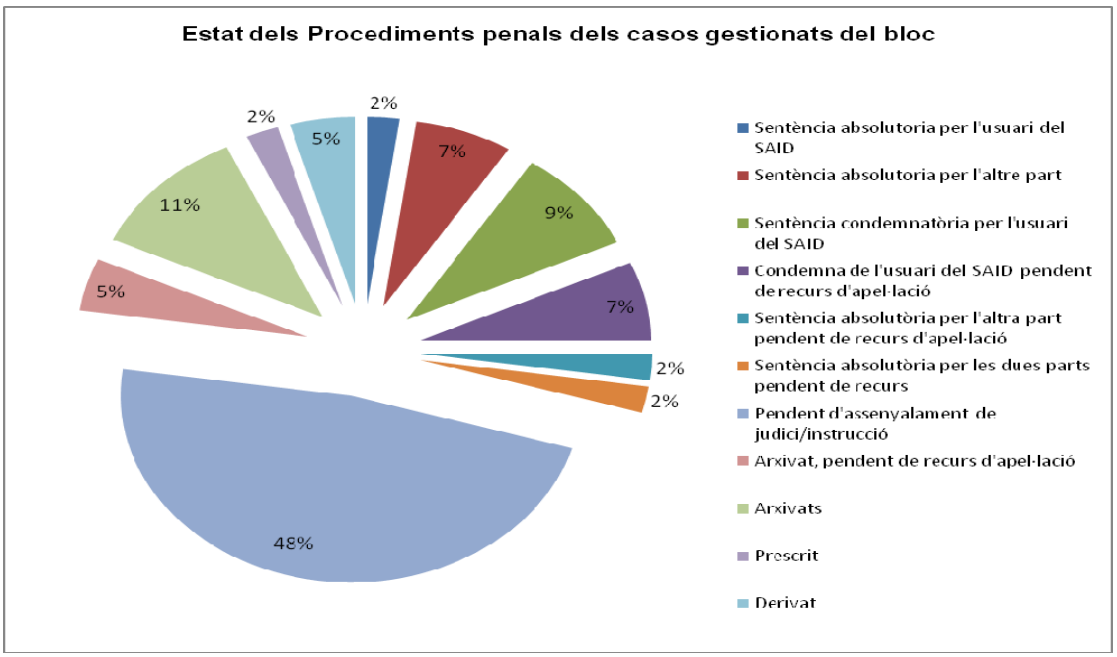

Relació de casos atesos pel Servei que es troben relatats a l'informe

- Un jove de 21 anys mor al CIE de Barcelona. Pàg.42
- Venedor atropellat intencionadament per agent de la Guàrdia Urbana. Pàg. 42
- Incident laboral acaba amb la detenció de dues germanes**.** Pàg. 42
- Policies de paisà agredeixen a un venedor al carrer**.** Pàg. 43
- Desallotjament de músics a una nau al Poblenou Pàg. 43

BLOC 2.
DESIGUALTAT EN L'ACCÉS ALS DRETS

La conseqüències de la crisis econòmica són més dures per les persones que viuen situacions més vulnerables.

- Maig. El 45% dels fills de persones immigrades són pobres.
- Octubre. La crisi afecta de manera més agressiva a les persones immigrants perquè pateixen més atur i tenen menys prestacions i ingressos

L'administració pública no compleix el seu deure com a garant de la igualtat en l'exercici dels drets de la ciutadania, no tampoc de la igualtat d'oportunitat.

- Salut
  - Estat Espanyol. Abril. Restricció Sanitat Pública.
- Educació
  - Hospitalet de Llobregat. Octubre. Cas de discriminació en el servei de menjador d'una escola.
  - Abril. Associacions de gitanos denuncien la segregació escolar dels nens a les "escoles gueto".
- Prestacions socials
  - Badalona. Gener. Cas de Denegació d'una prestació pública de serveis socials.
- Laboral
  - Abril. La crisi fa créixer el nombre d'immigrants en situació irregular.
  - Maig. Lleida anuncia que no hi ha més places per a temporers en la nova campanya de la fruita
- Culte
  - Gener. La zona sud de Badalona insta el PP a controlar tots els oratoris.
  - Abril. Amnistia denuncia que Catalunya discrimina els musulmans quan no permet obrir mesquites

Visió utilitarista de la immigració, que és penalitzada quan ja no és necessària. I aquest fet s'acompanya d'un discurs que la fa culpable de la crisi econòmica, del col·lapse dels serveis públics, i que contribueix a consolidar la fractura entre *ells* i *nosaltres* i a alimentar aquest discurs de l'*altre*, és a dir, el diferent, l'estranger, com a enemic comú.

Un intent de dividir la població en dos blocs enfrontats dificulta la capacitat d'organitzar-se de manera conjunta per plantar cara a l'enemic real, és a dir, el desmantellament de l'estat del benestar justificat per la situació actual de crisi econòmica.

Articles d'experts:

- De Jordi Pàmies Rovira, Marta Bertran i Maribel Ponferrada: L'èxit invisibilitzat: joves d'ascendència marroquina navegant entre estereotips, limitacions i oportunitats. **"**Una mirada a les estructures educatives i a les polítiques públiques suposa entendre que, promoure trajectòries d'èxit passa per impulsar actuacions, pràctiques i cultures inclusives".

- De Maria Cañadas, presidenta d'Amnistia Catalunya. Llibertat de culte: El rèdit de la por contra els reptes polítics i socials. "Tot i que la responsabilitat pública amb la cohesió social, raó de ser de tot govern, crida a combatre els prejudicis on germinen la por i l'odi, la realitat és que precisament aquesta por i aquest odi suposen,, des de l'òptica partidista, una mirada de vots per explotar en un context d'incertesa i fragilitat socials".

Dades i casos del SAiD:
Discriminació en l'accés als drets.

El nombre de casos nous assumits, sumant aquestes dues tipologies correspon al 20% (10 casos), respecte al total de casos nous treballats al llarg del 2012, que correspon a 16 dels 80 casos nous oberts durant aquest any.

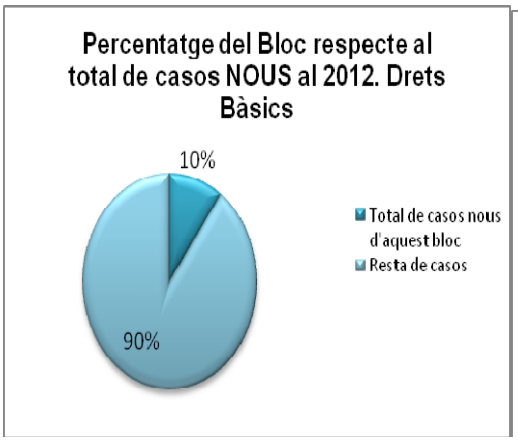

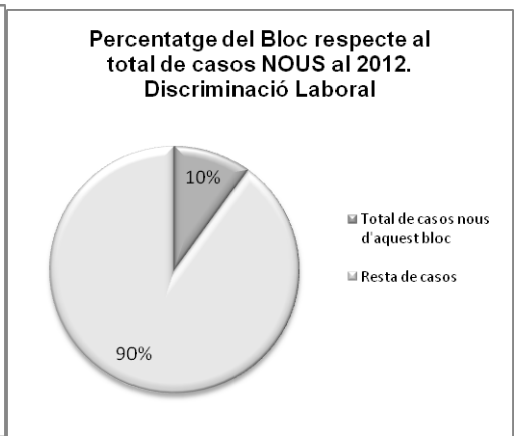

És significatiu en aquest sentit l'increment relatiu , encara que lleu, que s'ha donat en la tipologia de drets bàsics.

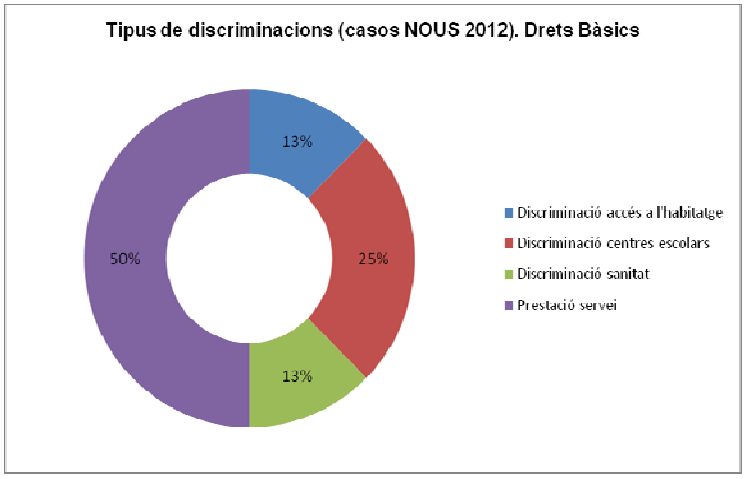

Exceptuant l'habitatge, tots aquests serveis bàsics són competència de l'administració pública, per tant el greuge comparatiu amb la resta de tipologies quan es produeix la discriminació s'incrementa, ja que és l'administració la que ha de vetllar per la igualtat en l'accés als drets i el gaudiment d'aquestes prestacions.

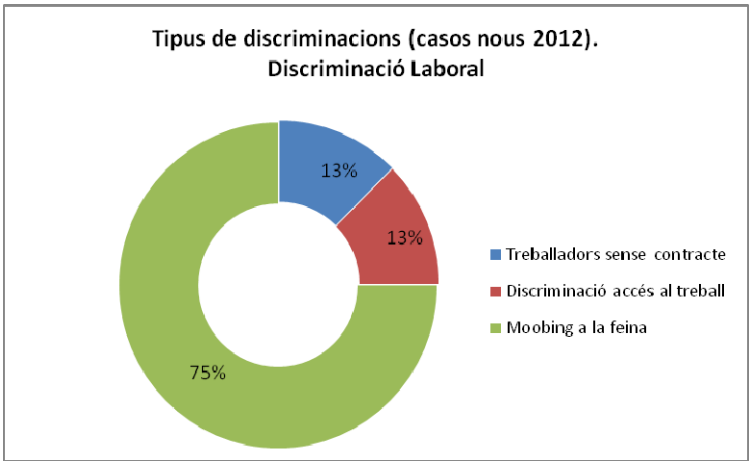

Una discriminació que a més pot incorre en una il·legalitat interpretant la llei de manera distorsionada o inclús atribuint-se competències que no són seves.

És remarcable que en aquest espai d'accés a drets, la prestació de serveis públics i el moobing

laboral siguin els tipus de discriminacions més nombroses, suposant una limitació en aquests drets socials

Via de resolució:

En els casos de Discriminació en l'Accés als Drets Bàsics, aquesta és la queixa a través de l'administració i a través de la intervenció directa del servei, intercedint davant de l'administració.

En l'àmbit laboral, també la via de resolució s'ha centrat en la intervenció directa del SAiD i la queixa adreçada a l'empresa.

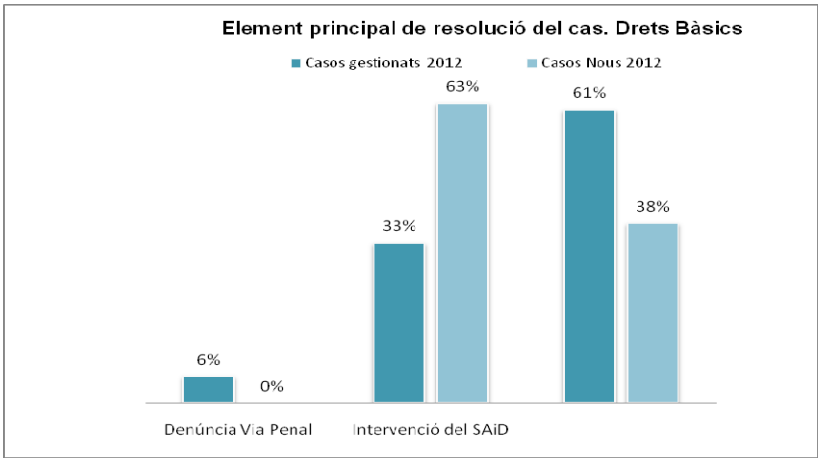

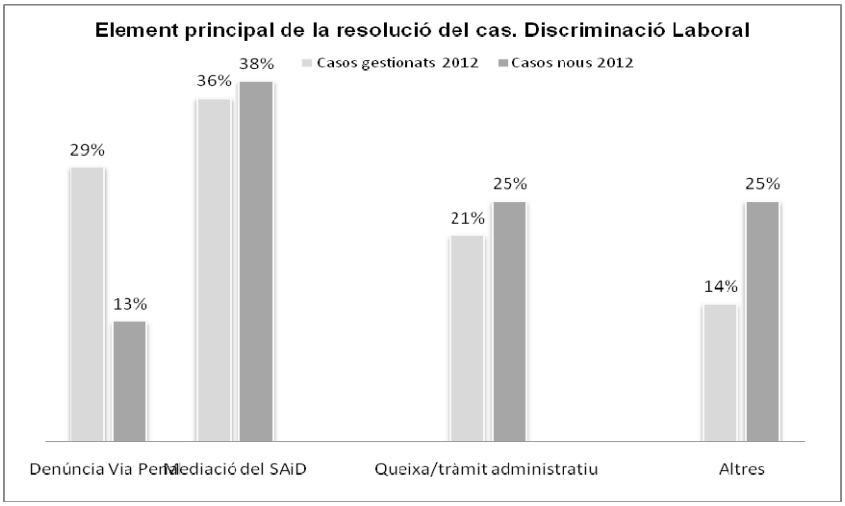

Relació de casos atesos pel Servei que es troben relatats a l'informe

- Denegació de l'atenció sanitària al CAP. Pàg. 60
- Discriminació en el servei de menjador d'una escola. Pàg. 79
- Denegació d'una prestació pública de serveis socials. Pàg. 81
- Impagat i discriminacions xenòfobes. Pàg. 83
- Un acomiadament amb motivació racista. Pàg. 83
- 2 casos de Mobbing amb connotacions racistes. Pàg. 83 i 84

BLOC 3.
RACISME SOCIAL

El racisme institucional contribueix a legitimar un racisme latent i a generar un constructe social en què el discurs de l'exclusió pot acabar sent plenament acceptat.

Discurs polític racista en creixement. El consens pro el respecte a la diversitat cultural i a les persones fa anys que s'ha trencat.

- Abril. El PSC endureix a Badalona el discurs sobre immigració per recuperar l'alcaldia
- Abril. El PP català demana al govern de Rajoy que posi quotes a la immigració.
- Maig. El congres del PP de Catalunya aprova les tesis de Garcia Albiol contra els immigrants sense papers.
- Setembre 2012. El Conseller Felip Puig fa unes declaracions racistes
- Octubre. "El jutge veu indicis de delicte en els fulletons d'Albiol contra gitanos rumanesos".

Les eleccions autonòmiques del novembre, tot i que les persones migrades i minories ètniques no van ser el centre del discurs, no van faltar declaracions racistes i xenòfobes per part d'alguns polítics.

- El PP català promet retirar la targeta sanitària a les persones estrangeres en situació administrativa irregular
- La presidenta del Partit Popular recupera el pla d'expulsar a les persones immigrants que delinqueixin, entre d'altres mesures racistes .

Articles d'experts:

El paper dels mitjans de comunicació

- Article de Marta Muixí. Diagnòstics habituals. Canviar rutines per superar el paradigma del periodisme polaritzador. "Cal doncs, un periodisme militant pels drets de les persones i per a la convivència intercultural, una funció que poc sovint es veu acomplerta quan els mitjans parlen d'immigració".

Racisme Social

- Article Bálint-Ábel Bereményi. Assistencialisme o empoderament? Lliçons de l'avaluació externa del pla integral del poble gitano. "En l'avaluació del Pla Integral del Poble Gitano a Catalunya (dues edicions: 2005-2008 – 2009.2013), hi ha certs aspectes que porten a qüestionar profundament el potencial del Pla en la reducció de la dependència econòmica de les organitzacions que representen la població gitana. Aquest fenomen és preocupant, ja que manté o fins i tot augmenta la dependència política i institucional de les organitzacions a l'hora de prendre decisions i establir futurs plans, minvant el seu rol reivindicativa, emancipadora i mobilitzadora".

Dades i casos del SAiD:
Racisme social.

En aquest apartat recollim dades en relació a tres tipologies: Casos de conflictes entre particulars - Casos de discriminació en la prestació de serveis no bàsics - Casos d'abusos per part de cossos de seguretat privada.

Entenen que totes tres tipologies fan referència a situacions de racisme que es donen els espais socials, en el dia a dia de les persones. La suma d'aquestes tres tipologies

ubicades en aquest bloc, correspon al 47% respecte a la totalitat de casos nous assumits al 2012.
Els casos que corresponen a la tipologia entre particulars, en els darrers quatre anys, a més de consolidar-se com una de les tipologies amb més nombre de casos, el 30% del total de casos nous del 2012, també s'han vist agreujats, amb situacions més deteriorades una vegada arriben al Servei: el 48% dels casos gestionats han patit agressions

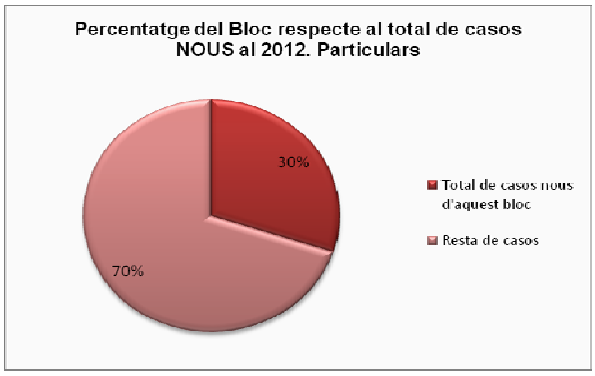

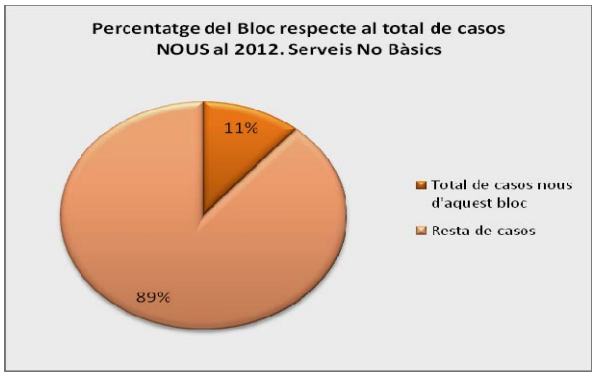

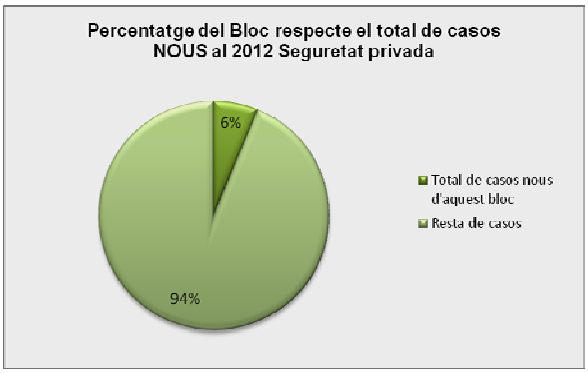

Tipus de discriminacions de les tipologies que estem analitzant

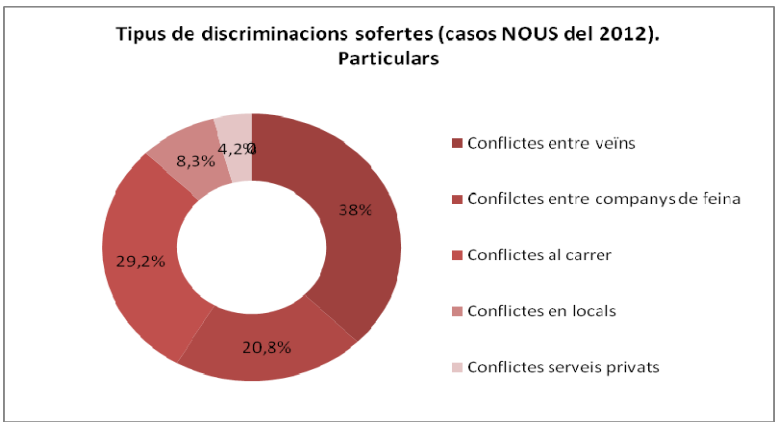

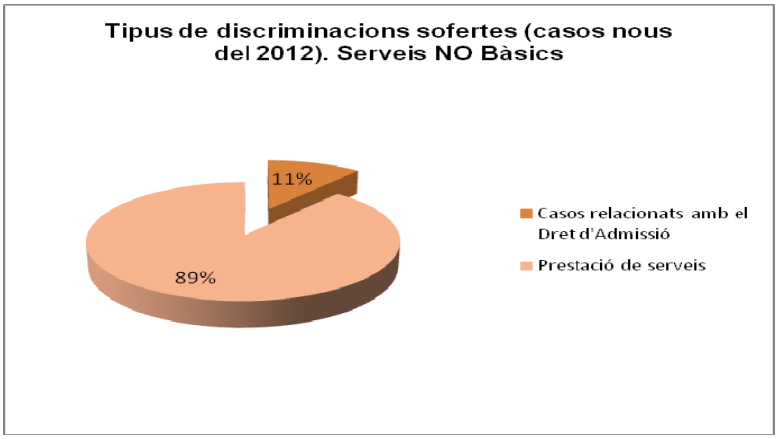

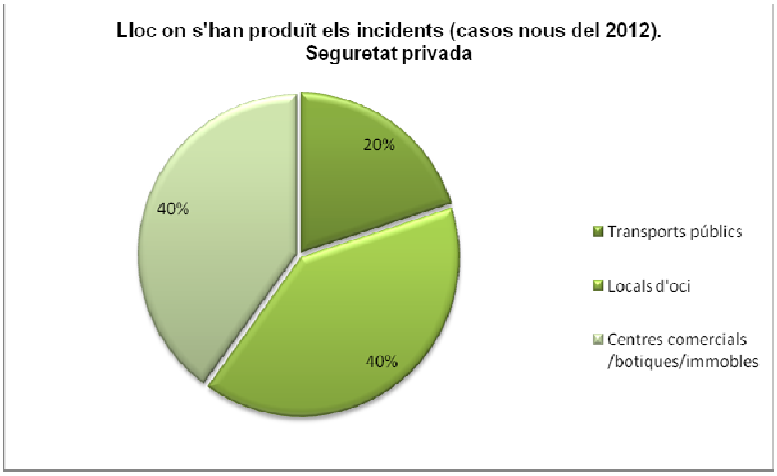

Via de resolució

Pel que fa a la via de resolució prioritària en la tipologia d'accés a Serveis No Bàsics, igual que amb serveis bàsics, és la d'intervenció per part del SAiD i la queixa administrativa als estaments responsables.

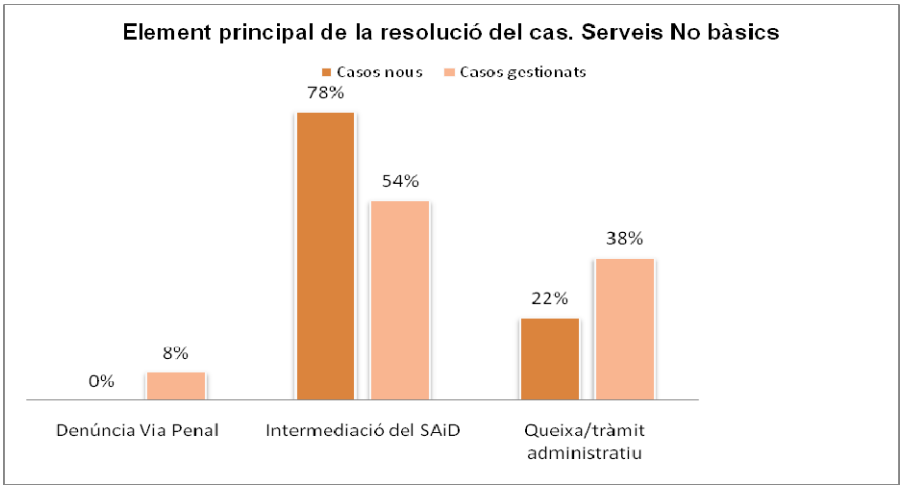

No és dóna la mateixa situació amb les tipologies de conflictes entre particulars i abusos per part de cossos de seguretat pública, on la gravetat de les situacions obliga a recórrer sovint a la **via penal.**

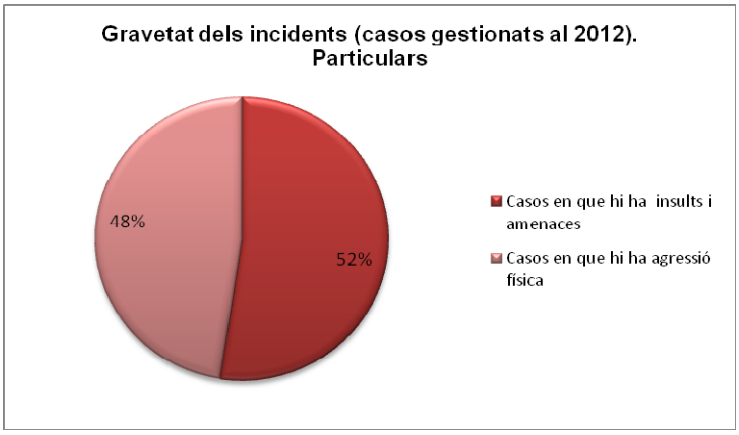

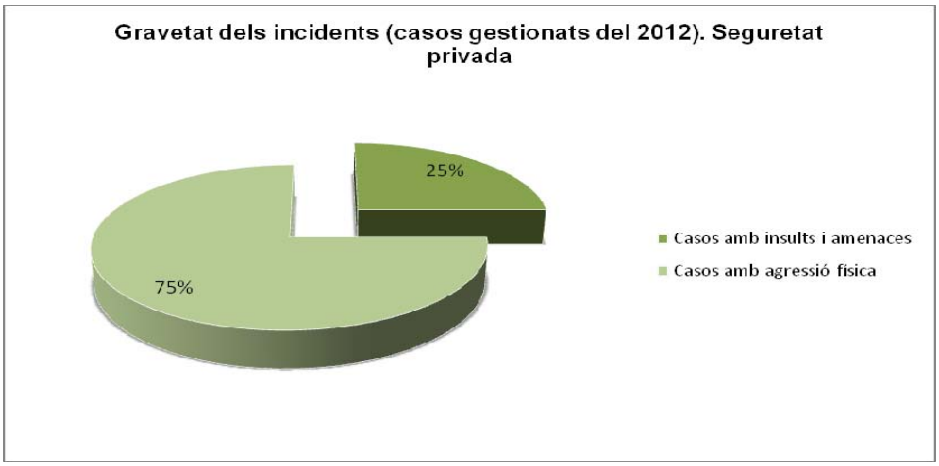

Relació de casos atesos pel Servei que es troben relatats a l'informe

- Agressions i discriminacions a l'àmbit laboral. Pàg.117
- Agressions i discriminacions veïnals. Pàg.117
- Agressions i discriminacions entre companys de feina. Pàg. 117
- Agressions i amenaces per part d'una veïna. Pàg. 118
- Agressions i discriminacions de particulars al carrer. Pàg.118
- No es poden fer soci d'un gimnàs per no ser espanyols o europeus. Pàg. 119
- Agressions i discriminacions veïnals. Pàg. 119
- Agressions i discriminacions veïnals en un context de crisi. Pàg. 119
- Tracte diferenciat en la prestació d'un servei no bàsic. Pàg.120
- Mala atenció pel fet de ser estranger. Pàg.120
- Denegació d'una prestació de servei a una Notaria. Pàg.121
- Denegació servei en matèria d'accés a l'habitatge. Pàg. 121
- Discriminació al metro de Barcelona. Pàg. 122
- Agressió i discriminació a la porta d'una discoteca. Pàg. 122
- Agressió racista dins d'una discoteca. Pàg. 122
- Criminalització: sospitosa per ser negre. Pàg. 122

BLOC 4
EXTREMA DRETA

Alertem del perill de que el discurs de l'odi i el racisme es normalitzin.

- A molts països europeus partits d'extrema dreta amb un discurs antiimigració, en moltes ocasions agressiu, augmenten vots en els diferents comicis.
    - Recollim el cas de Grècia amb el partit *Alba Daurada*
- A Catalunya tenim el lamentable honor de ser la base del partit xenòfob i racista amb més suports de la història de la nostra democràcia.
    - Anàlisi comparatiu dels resultats electorals de Catalunya de Plataforma per Catalunya l'any 2010 i l'any 2012.
- No hi ha un rebuig contundent per part de les institucions ni tampoc de la ciutadania.
- El context actual de crisi econòmica i social genera tensions i afavoreix els discursos populistes, que assenyalen un enemic comú i divideixen a la població.

Altres Grups

- Article de Regina Martínez, membre d'UCFR-Sant Martí. Ni a Sant Martí ni enlloc. Relat d'una lluita contra el Centre nazi Tramuntana. El centre nazi Tramuntana té una clara inspiració en la Casa Pound italiana. "La Casa Pound es disfressa de centre social i es dedica a captar joves mitjançant una oferta d'oci (música, beguda, activitats esportives, etc.) per després disciplinar-los en les idees feixistes, de la mateixa forma que ho feren als anys 30 les tropes d'assalt de Hitler i com ho fan des del local del Clot-Camp de l'Arpa avui".

La dèbil interpretació de l'article 510 del Codi Penal **un entrebanc per la lluita contra el discurs de l'odi des de la Justícia.**

- Juliol 2012. El cas Kalki al Tribunal de Drets Humans d'Estrasburg.

Lamentablement es continuen donant **casos d'agressions** per part de grups organitzats amb ideologia i/o estètica skin:

- Març. Els Mossos d'Esquadra investiguen una agressió racista a Horta.
- Març. Un noi en estat crític per l'agressió d'un grup d'ultradreta a Manresa
- Juny. El fiscal demana dos anys de presó per l'agressió a un jove guineà al metro
- Juliol. Agressió racista a la celebració de l'Eurocopa.

Dades i casos del SAiD:
Extrema Dreta.

- Casos que es caracteritzen per ser protagonitzats per col·lectius organitzats que produeixen la discriminació i amb actuacions totalment desproporcionades i lesions físiques.

- També discriminacions produïdes pel discurs de l'odi que difonen diferents polítics aprofitant situacions electoralistes i demostrant una irresponsabilitat envers a la població.
    - Casos com la denuncia presentada contra el representant del Partit Popular de Catalunya a Badalona, Xavier García Albiol etc.

Suposen una part reduïda de la totalitat de casos nous del 2012

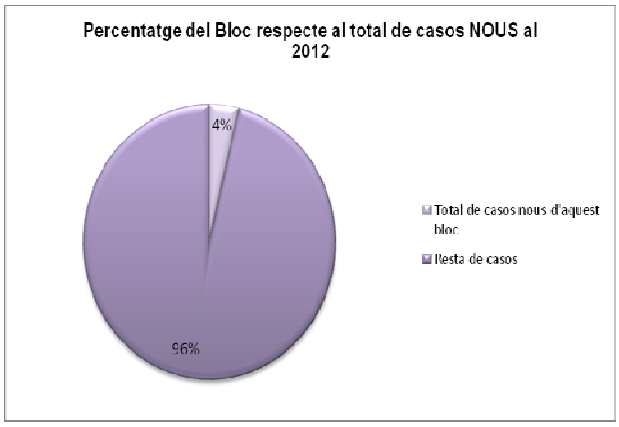

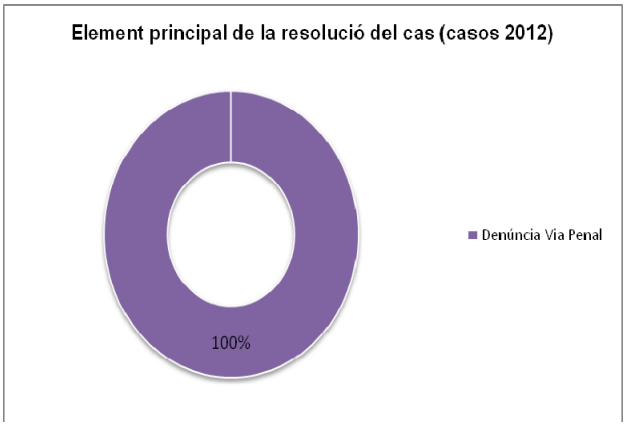

Tenint en compte el greuge de la discriminació per part d'aquests grups, l'única via de resolució és la penal.

BLOC 5
LLUITA ANTIRACISTA

Es recullen iniciatives de la societat civil així com també de les administracions públiques, que pretenen sumar esforços en la lluita contra el racisme i en defensa de la igualtat de drets.

En destaquem algunes:

- Lleida. Juliol. Tercera edició del Premi Candi Villafañe de projectes per a la promoció d'igualtat d'oportunitats i la no discriminació
- La Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona promouran una campanya ciutadana per desmuntar tòpics i rumors en immigració
- Març. Novena edició del Festival Sopes del Món.
- Juny. Multa a militants de PxC per una protesta racista en un estadi.
- Agost. Càritas rebutja el cobrament de la Sanitat pública als immigrants il·legals".
- Catalunya. Octubre. SOS Racisme ha atès en els últims 15 anys més de 6 mil persones víctimes de racisme i xenofòbia a Catalunya
- Euskadi. Novembre. SOS Racisme de Donosti organitza 60 àpats familiars per a integrar a les persones immigrants
- Desembre. Organitzacions socials rebutgen el nou reglament per a regular els CIE.
- País Valencià. Desembre. Dimiteix un conseller del Partit Popular després d'emetre comentaris racistes pel Facebook.
- Desembre. "Amnistia denuncia davant el Consell d'Europa la –llei Wert- perquè no educa en Drets Humans
- Desembre. Marxa silenciosa a Grècia per a denunciar l'auge del neonazisme

Articles d'experts:

- Article de Dolores Juliano, *antropòloga social i membre del Consell Assessor de SOS Racisme Catalunya.* La identidad catalana y la lucha antiracista. "En el momento de pensar y actualizar su propuesta como nación,

Catalunya tiene una larga tradición al respecto…, … por tener como "cap i casal" una ciudad puerto cosmopolita, por su tradición asociacionista y dialogante, por su temprana relación con los movimientos políticos avanzados, por su complejidad política manejada tradicionalmente con "seny", por su larguísima experiencia migratora de ida y vuelta, que volcó catalanes por todo el mundo y catalanizó a gente que llegó aquí procedente de todas partes, Cataluña tiene una amplio historial de convivencia y tolerancia ciudadana, que puede reivindicar con legítimo orgullo al definir la "catalanidad".

RESUM DELS CASOS RECOLLITS A L'INFORME

❖ CASOS SEGURETAT PÚBLICA

Un jove de 21 anys mor al CIE de Barcelona. PÀG. 42
BARCELONA. Gener. CAS 2/12
El Sr. I. D. va morir la matinada del 6 de gener al CIE (Centre d'Internament d'Estrangers) de la Zona Franca. Aquest havia estat traslladat el 22 de desembre de 2011 des d'un altre centre a Melilla. El Sr. I. D. es trobava en una cel·la comuna amb cinc persones. La nit del 5 de gener van ser aquestes cinc persones les que van alertar als vigilants que el jove tenia problemes respiratoris. Quan van arribar els equips mèdics, externs al centre, ja que durant la nit no hi ha permanència sanitària, ja no van poder fer res. El metge forense va certificar "mort súbdita no violenta".

Venedor atropellat intencionadament per un agent de la Guàrdia Urbana. PÀG. 42
BARCELONA. Maig. Cas 40/12
La tarda del 29 de maig, el Sr. I. S. es trobava al Moll de la Fusta, venent productes amb sis persones més. De sobte, va veure dos agents de la Guàrdia Urbana conduint dues motocicletes que es dirigien en la seva direcció. El Sr. I. S i la resta de venedors van procedir a recollir les seves pertinences. En arribar a la seva alçada, un dels agents li va donar un cop a l'estomac i el va insultar pel fet de ser immigrant i negre.
El Sr. I. S., donada l'actitud fortament agressiva de l'agent, va decidir deixar les seves pertinences i va intentar sortir corrents. En aquell moment, l'agent va atropellar-lo intencionadament amb la motocicleta.

Un incident laboral que acaba amb la detenció de dues germanes. PÀG.42
BARCELONA. Juny. Cas 41/12
La Sra. K. R. va tenir un problema amb la propietària del pis on treballa fent feines domèstiques. Tot va començar quan la Sra. K. R es va negar a signar un contracte perquè el considerava abusiu; la propietària va reaccionar tancant el pis amb clau i impedint-li la sortida.

Policies de paisà agredeixen a un venedor al carrer. PÀG.43
BARCELONA. Agost. CAS 51/12
A finals d'agost, el Sr. A. B. es trobava al Moll de la Fusta venent productes. De sobte, va veure dos homes corrents cap a ell i la resta de venedors. En arribar a la Pl. Duc Medinaceli, el Sr. A. B. es va trobar una motocicleta barrant-li el pas, i al girar-se es va veure cara a cara amb el policia de paisà, l'agent de paisà va agredir-lo.

Desallotjament de músics a una nau al Poblenou. PÀG.43
BARCELONA. Octubre. Cas 63/12

❖ CASOS ACCÉS DRETS

Denegació de l'atenció sanitària al CAP. PÀG.60
BARCELONA. Octubre 2012. Cas 65/12

Discriminació en el servei de menjador d'una escola. PÀG.79
HOSPITALET. Octubre 2012. Cas 57/12
La Sra. S.R. és la mare d'un nen de l'Escola Bressol de "La casa de la muntanya" a l'Hospitalet de Llobregat. A l'inici del curs, té un problema amb el menú diari de l'escola el qual inclou llom de porc tots els dijous per als infants. Degut a que la seva religió no li permet el consum de porc i que el nen es quedarà al menjador tots els dies del mes, la Sra. S. R. va demanar a la mestra que el seu fill no mengés porc els dijous. La mestra li va contestar que això no és possible i que si no volien que el nen mengés porc, que no el portessin al menjador els dijous.
Prestacions de serveis pàg. 79
Denegació d'una prestació pública de serveis socials. PÀG.81
BADALONA. Gener 2012. Cas 1/12
La Sra. A.L.C es va dirigir a aquesta Oficina de Serveis Socials Llefià - La Salut per sol·licitar la prestació esmentada. La treballadora social que la va atendre va proposar-li que "*marxés al seu país, ja que era la opció més intel·ligent perquè s'havien retirat les ajudes*", a més, va afegir, sense revisar els informes mèdics de l' afectada, "*que la fibromiàlgia no era un impediment a l'hora de treballar*", tractant-la de mentidera. Dit això, la treballadora social no lo ca donar cita, produint-se doncs, la denegació d'una prestació pública per part de serveis socials.

Impagat i discriminacions xenòfobes. PÀG 83
BARCELONA. Febrer 2012. Cas 17/12

Un acomiadament amb motivació racista. PÀG.83
MARTORELL. Juny 2012. Cas 69/12
El dia 27 de Juny, el Sr. S. bromejava amb uns companys de feina. A conseqüència d'això, el supervisor els va imposar una sanció lleu per escrit. Poc després, comentant el succeït, es va apropar un altre supervisor, que sentint-se al·ludit per un comentari, li va imposar al Sr. S. un nou part, motivat per la falta a un comandament. Aquest mateix dia, el Sr. S. va quedar suspès de sou i de feina per un període indefinit. Durant el mes de juliol l'empresa va procedir a l'acomiadament

2 casos de **Mobbing amb connotacions racistes**
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT. Juliol 2012. Cas 44/12 **PÀG.83**
VILAFRANCA DE PENEDÈS. Juliol 2012. Cas 45/12 **PÀG.84**

- **CASOS ENTRE PARTICULARS**

Agressions i discriminacions veïnals. PÀG 117
BARCELONA. Cas 12/12
El Sr. Y.A.T viu a Sants Hostafrancs amb la seva parella i germà. Al poc temps d'instal·lar-se a l'edifici comencen a tenir conflictes amb un veí i els pares d'aquest (que també tenen un pis a la mateixa finca), doncs pateix agressions, amenaces i discriminacions racistes constants, que els hi provoquen por i malestar.
El propietari del seu pis es posiciona a favor del Sr. Y.A.T i com a resultat, també és insultat pel veí en qüestió. El Sr. Y.A.T recorre a la G.U. però no serveix de res, ja que, les amenaces continuen; també intenten iniciatives com la mediació.

Agressions i discriminacions a la feina PÀG.117
BARCELONA. Gener 2012. Cas 23/12
El Sr. M.E.V. mai havia tingut conflictes amb companys de feina. Va començar a treballar a la Brigada Municipal de la població de Navàs.
Durant mesos, de manera sistemàtica i recurrent va estar sotmès a una constant violència psicològica per part d'alguns companys: en repetides ocasions, va ser agredit

verbalment i va patir discriminacions racistes, així com escrits i fotomuntatges insultant al Sr M.E.V. . Era tanta la tensió a l'ambient laboral, que finalment es va produir una agressió física.

Agressions i discriminacions entre companys de feina. PÀG 117
GIRONA. Març 2012. Cas 25/12
El Sr. O.B. prestava serveis per una empresa des de l'1 de maig de 2006, com a peó especialitzat. El mes de juliol de 2007 es va incorporar a l'empresa el Sr. F.M., moment a partir del qual va començar a estar incòmode en el seu lloc de treball, ja que aquesta persona recorria de forma continuada a insults en dirigir-se a ell i a altres treballadors negres.

Agressions i amenaces per part d'una veïna. PÀG 118
BARCELONA. Abril 2012. Cas 33/12
La Sra. S. M. porta vivint en aquest edifici 15 anys i mai havia tingut conflictes amb els veïns, però des que la Sra. C., al novembre del 2011, va anar a viure al pis contigu està tenint problemes contínuament, ja que, aquesta última l'agredeix i discrimina verbalment de forma xenòfoba i l'amenaça greument fins i tot utilitzant la nena com a pretext.

Agressions i discriminacions racistes al carrer. PÀG.118
VIC. Maig 2012. Cas 35/12
El conductor d'una furgoneta es va situar al costat del cotxe de la Sra. C. V. i li va proferir un insult xenòfob, al qual, ella no va respondre. Estant els vehicles parats al semàfor, el conductor de la furgoneta va baixar del seu vehicle i es va apropar al vehicle de la Sra. C. V., i aprofitant que la finestra del copilot estava oberta, va escopir primer a la cara de la senyora i després, a la cara del copilot que era el seu nebot.

Agressions i discriminacions veïnals. PÀG.119
TERRASSA. Maig 2012. Cas 37/12
La Sra. H. Q. i la seva família van començar a tenir conflictes amb els veïns fa un any i mig. Abans de l'arribada dels nous veïns mai havien tingut cap problema, en canvi des de que van arribar aquests veïns a l'edifici, han suportat insults i discriminacions xenòfobes; també conductes pejoratives com la de deixar els excrements del seus gossos a la porta de casa. És per això que recorren a la immobiliària per demanar que volien un canvi de domicili.

Agressions i discriminacions veïnals, en un context de crisi. PÀG.119
BARCELONA. Octubre 2012. Cas 67/12
El Sr. J. C. T. viu a Trinitat Vella en un bloc de pisos que té 5 veïns. Un dia, quan el Sr. J.C.T. tornava cap a casa amb els seus fills, un dels veïns l'esperava amb unes tisores a la mà amb actitud desafiant, proferint insults per la seva condició d'immigrant i recriminant-li que feia temps que no pagava la llum. El Sr. J.C.T. va trucar a la policia que va respondre deficientment que no ho podia denunciar ja que no hi havia hagut agressió, plantejament que no s'acull a la legalitat vigent.

No es poden fer soci d'un gimnàs per no ser espanyols o europeus. PÀG.119
FIGUERES. Gener 2012. Cas 10/12
La Sra. M. M. es veu afectada com a treballadora per la vulneració del principi d'igualtat i no discriminació i per la denegació en la prestació d'un servei no bàsic, doncs la direcció del gimnàs on treballa, va instaurar una ordre discriminatòria, mitjançant la qual prohibeix matricular a persones estrangeres

Tracte diferenciat en la prestació d'un servei no bàsic. PÀG.120
BARCELONA. Setembre 2012. Cas 54/12

Quan arribà a la porta del bus, el conductor li va dir que la bici no podia entrar perquè no estava autoritzada, el Sr. B. respongué que si la pot pujar al tren també la podia pujar al bus. S'inicia una discussió que es veu aturada, quan una noia entra al bus amb la seva bicicleta sense que això suposi cap problema.

Mala atenció pel fet de ser estranger. PÀG 120
BARCELONA. Setembre 2012. Cas 55/12

Denegació d'una prestació de servei en una Notaria. PÀG.121
SANTA COLOMA. Novembre 2012. Cas 70/12

Denegació servei en matèria d'accés a l'habitatge. PÀG.121
BARCELONA. Desembre 2012. Cas 78/12
En relació a un seguit de queixes rebudes al nostre servei que fan referència a diversos anuncis de lloguer de pisos realitzats per la empresa G.H.F. En aquests anuncis es constata clarament que un dels requisits per poder accedir al lloguer dels pisos anunciats és ser espanyol o europeu

Discriminació al metro de Barcelona. PÀG.122
BARCELONA. Gener 2012. Cas 8/12

Agressió i discriminació a la porta d'una discoteca. PÀG.122
MASNOU. Juny 2012 Cas 39/12
El dia 03/06/2012 a les 4 de la matinada, el Sr. K. B. es disposava a entrar a una discoteca amb un amic, on altres vegades el seu grup d'amics havien pogut entrar sense problemes. El porter de la discoteca els hi nega l'entrada al local, afegint que "*el negre no entra*".

Agressió racista dins d'una la discoteca. PÀG.122
CALAFELL. Juny 2012. Cas 43/12
El Sr. K. M. es trobava a una discoteca de Calafell acompanyat d'un amic, quan un vigilant de seguretat del local li va demanar que l'acompanyés a una habitació privada. Un cop allà el van retenir en contra de la seva voluntat i el van acusar de vendre drogues a la discoteca. L'escorcollen i veuen que no porta res, tot i això li diuen que ha d'abandonar el local. El Sr. K. M. protesta davant la situació, és aleshores quan tres vigilants l'agredeixen físicament.

Criminalització: sospitosa de robar per ser negre. PÀG.122
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT. Agost 2012. Cas 49/12

- **CASOS EXTREMA DRETA**

Publicació de fulletons xenòfobs de PxC. PÀG.136
BARCELONA. Desembre 2012. Cas 75/12
El Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya ha tingut coneixement a través de diferents correus electrònics enviats de manera anònima, de la difusió de diferents fulletons del partit polític Plataforma per Catalunya al llarg del més d'octubre, distribuïts per diferents municipis al barri del Guinardó de Barcelona, a Mataró i a Sant Adrià.